

FINANS

Sedan 1993 sätter Riksbanken styrräntan med avsikten att hålla inflationen kring 2 procent. På senare år har debatten om penningpolitiken blivit alltmer intensiv.

En stridsfråga är om Riksbanken ska ta hänsyn till fler faktorer än enbart inflationsutsikterna, till exempel hushållens ökade skuldsättning och kronan.

Första artikeln var införd den 12 januari.

”Riksbanken borde lära sig av Norge”

Di Gunnar Örn

gunnar.orn@di.se 08-736 57 08

Om riksbankschefen Stefan Ingves vill lära sig mer om penningpolitik ska han vända blicken västerut. Men inte mot USA utan mot Norge.

Det anser Lars EO Svensson, professor vid universitetet i Princeton och en av världens ledande auktoriteter inom ämnet penningpolitik.

NYTT MÅL FÖR RIKSBANKEN?

”Norges Bank bank har blivit världsledande i öppenhet och kommunikation och har kommit betydligt längre än Riksbanken”, säger Lars EO Svensson.

”Den senaste inflationsrapporten från Norges Bank är en penningpolitisk sensation.”

Riksbankens flaggningar för snara räntehöjningar, trots att inflationen ser ut att förbli låg, är ett stort diskussionsämne på den svenska räntemarknaden och den hetaste penningpolitiska frågan på flera år.

Riksbankens mål sedan över tio år tillbaka är att hålla inflationen i Sverige på 2 procent. Ser den ut att bli högre än så på ett par års sikt, ska räntan höjas. Ser den ut att bli lägre ska räntan sänkas. Så ser den enkla handelsregeln ut.

”Lugn återgång bäst”

Men Lars EO Svensson betonar att de flesta centralbanker, Riksbanken inräknad, också väger in andra aspekter när den sätter räntan.

”Jag tycker inte att man behöver ändra det nuvarande inflationsmålet.

Riksbanken har ju ett flexibelt inflationsmål, där man också tar hänsyn till den reala ekonomin”, säger han.

Om inflationen hamnar över eller under målet får centralbanken inte agera kortsiktigt mekaniskt och stirra sig blind på den aktuella inflationssiffran, menar Lars EO Svensson.

”Det bästa är normalt en gradvis och lugn återgång för att inte destabilisera den

NORGE I TOPP. Livligare nationaldagsfirande – och en centralbank som, enligt Lars EO Svensson, är världsledande i öppenhet och kommunikation.

reala ekonomin”, säger han.

Vid sitt senaste möte i december var det flera i Riksbankens direktion som lyfte fram annat än inflationsutsikterna när de argumenterade för en räntehöjning. Till exempel pekade de på den svaga kronan, de stigande huspriserna och den kraftigt ökade utlåningen till hushåll och företag.

Lars EO Svensson försvarar deras resonemang.

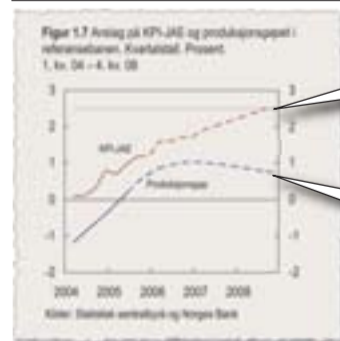
”Huspriser och växelkurser är inte intressanta i sig själva utan bara i den utsträckning de direkt eller indirekt påverkar inflationen och produktionsgapet.”

Öppen diskussion

Enligt Princetonprofessorn finns det en inbyggd målkonflikt i att försöka stabilisera inflationstakten och samtidigt försöka stabilisera resten av ekonomin.

”Norges Bank är den

Inflation och tillväxt i Norge

För att få upp inflationen hit...

...vill Norges bank låta ekonomin växa snabbare än vad som är långsiktigt uthålligt.

LÄR AV NORGE. Enligt professorn i ekonomi, Lars EO Eriksson, har Riksbanken i Sverige mycket att lära av sin norska motsvarighet.

centralbank i världen som resonerar mest öppet och tydligt om denna målkonflikt.”

Den norska centralbankens mål är att hålla inflationen på 2,5 procent. För närvarande ligger inflationen en bra bit under målet.

”Norges Bank siktar därför på ett positivt produktionsgap under ett par år, det vill säga att låta produktionen

överstiga den långsiktigt hållbara nivån, i syfte att i lagom takt driva upp inflationen mot målet. Detta diskuteras öppet i senaste inflationsrapporten.”

Styr förväntningarna

Den norska centralbanken resonerar sig också fram till en ”optimal ränteplan”, som visar hur räntorna borde utvecklas i framtiden för att få

inflationen och den reala ekonomin att utvecklas åt rätt håll. En plan som också publiceras.

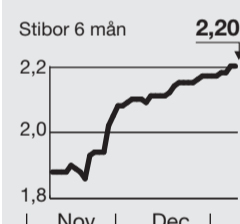
”Detta får marknadsförväntningarna om den framtida räntan att skifta dit centralbanken vill ha dem”, säger Lars EO Svensson.

”Sammanfattningsvis kan man säga att Riksbanken har en hel del att lära av Norges Bank.” □

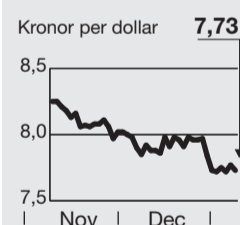
LÅNGA RÄNTAN

KORTA RÄNTAN

DOLLARN

PÅ AGENDAN/MÅNDAG

Statistik

Japan: bytesbalans november kl 0.50, industriproduktion (definitiva) november kl 5.30
Italien: inflationen (def) december kl 10.00
Storbritannien: Producersprisindex, december kl 10.30
AMS: veckostatistik kl 10.45

Övrigt

SBAB: konjunkturprognos kl 9.00
USA: helgstängt, Martin Luther King Day